

В. К. Чумаченко

Кубанський державний університет

КУБАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ Засн. 1920 у м. Краснодар (РФ) у складі мед., природн. і соц.-істор. факультетів. Неодноразово змінював назви, зокрема 1931–32 діяв як Пн.-Кавказ. укр. агро-пед. інститут ім. М. Скрипника. Знач. внесок у становлення Університету зробили [О. Багрій](#) (ініціатор створення) та *Н. Маркс* (перший ректор). У різний час тут працювали літературознавці С. Баклаженко, [Василь Барка](#), [Л. Гринь](#), Г. Майданник, Р. Войчик, мовознавці В. Рахінський, *І. Шаля*, *І. Чередниченко* (у 1960-і рр. обстоював необхідність викладання української мови хоча б на факультатив. рівні), діалектолог *В. Чистяков*, історики [С. Грушевський](#), [М. Клочков](#), [В. Голобуцький](#) (завідувач кафедри історії), *І. Коцюберда*, А. Лешенко, суспільствознавець *М. Лола*, педагог [О. Карпеко](#) (1945–50 – ректор). У період українізації Кубані (1925–32) при ВНЗі функціонувало укр. відділ. на чолі з *М. Садиленком*, на базі якого 1931 організовано *Північно-Кавказький український науково-дослідний інститут*. Нині Університет є одним із найбільших освіт. закладів Кубані (у структурі – 17 факультетів), який станом на 2010 закін. понад 100 тис. випускників. Серед них – історик Л. Безкровний, літературознавці *Ф. Прийма*, [В. Дроздовський](#), Т. Строкун, етнологи [О. Бежкович](#), П. Лавров, письменники *О. Розумієнко*, [Ю. Коржевський](#), К. Чорний, *Н. Щербина*, дослідники укр. культури Кубані *В. Орел*, *В. Чумаченко*. У фондах б-ки – понад 1,2 млн екземплярів книг. Її первіс. формуванню активно сприяв ректор Таврій. університету (Сімферополь) [В. Вернадський](#), цінне зібрання надав Харків. університет. У б-ці зберігалася книжк. колекція Межигір. монастиря (понад 200 книг 16–19 ст.), що загинула навесні 1943 під час нім. бомбардування Краснодара, а також повне вид. поеми «Енеїда» І. Котляревського (1842). У перших вип. «Трудов Краснодарского государственного педагогического института» статті вміщували рос. і укр. мовами.

Фотоілюстрації

Рекомендована література

1. Козирев Є. Г., Грушевський С. Г. Плян українізації Північно-Кавказького українського педагогічного інституту. 1932;
2. Кубанский государственный университет: 90 лет образования и науки России. 2010 (обидві – Краснодар).

Покликання на статтю:

Кубанський державний університет / В. К. Чумаченко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2014. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-204>. – Останнє поновлення : 19 черв. 2023.

2001-2023 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).